

ÅRETS ARTIKKEL I TIDSSKRIFT FOR KJØNNSFORSKNING 2014

Jury: Fredrik Langeland (Bufdir), May-Len Skilbrei (UiO) og Marlene Spanger (Aalborgs Universitet)

Tidsskrift for kjønnsforskning 2014 er en svært interessant årgang. Som jury har det vært en glede å kunne fordype seg i artikler med svært ulike tematikker, som også spenner over forskjellige disipliner og metodiske/metodologiske tilnærminger. Vi ser også en god balanse mellom samfunnsvitenskapelige og humanistiske bidrag. Det er imponerende at tidsskriftet klarer å tiltrekke seg så mange spennende forfattere, og får til en så god blanding av junior- og seniorforskere. Særlig i en tid forskere møter mye press om å publisere på engelsk, er det gledelig å se så mange norskspråklige publikasjoner på et svært høyt nivå. Det er også verdt å legge til at tidsskriftet er en viktig plattform for skandinavisk kjønnsforskning.

Årets artikkel er Helene Aarseths «Finanskapitalismens kjønnsromantikk: Næringslivselitens kjønnskomplementære familiekultur».

Det var vanskelig å velge ut én vinner blant de mange interessante artiklene, og toppkandidatene vi diskuterte var svært ulike. Når vi til slutt landet på Helene Aarseths artikkel om finanskapitalismens kjønnsromantikk, er det flere grunner til det. Artikkelen kombinerer en nyansert og sensitiv analyse av et empirisk materiale med teoretisk spennende diskusjoner. Basert på kvalitative intervjuer med 20 foreldre som lever i par, analyserer artikkelen en spesiell form for 'hjemskaping': den som utføres av kvinner med høy utdanning, som 'hopper av' karrierer for å investere i nettopp hjemmet. Disse kvinnene etablerer hjemmet og familien som en eksepsjonell sfære, det tjener som en kontrast til og beskyttelse fra de harde kravene deres menn står overfor i arbeidslivet. Hjemskapingen gjør mennenes investering i krevende arbeid mulig, men også nødvendig innenfor den kjønnsdynamikken disse parene lever sine liv innenfor.

Aarseth bruker fenomenet hun studerer til å utforske meningsdannelse og praksis i bredere forstand, og bidrar således til en utdyping av vår forståelse av familiens og arbeidets plass i samfunnet, og, ikke minst, ambivalens, lyst og plikt i familieliv og arbeidsliv. Det er nok ikke en utbredt familieform hun beskriver, men hun argumenterer overbevisende for at den er viktig ut over de familiene det gjelder. Aarseth makter dermed å si noe ut over den spesifikke konteksten teksten er sentrert rundt. Dermed sier hun også noe bredere om kjønnsymbolikken i den norske kulturen på 2000-tallet. I en situasjon der kjønnskomplementariteten synes å ha stor betydning på et symbolsk nivå, med 'mammablogger' og 'en utpreget feminin og romantisk stil' som illustrerende eksempler, gir Aarseths tekst en svært interessant inngang til å forklare hvorfor denne ideologien brer om seg.

Artikkelen bidrar teoretisk så vel som empirisk til et felt hvor mye allerede er sagt; forskningen om balanse mellom arbeids- og familieliv er veletablert. Aarseth utvider denne litteraturen gjennom å synliggjøre kompleksitet. Det blir tydelig at 'hjemskaping' handler om langt mer enn hva en tradisjonell

analyse av forholdet mellom kjønn og makt er i stand til å belyse. Dette er videre et tema som vekker mye oppmerksomhet og følelser i offentlig debatt, og mange meningsyttere uttaler seg skråsikkert om hva det aktuelle fenomenet handler om (som fremvisning av privilegier eller som en respons på tidsklemma). Det gjør det ytterligere berømmelsesverdig at Aarseths tekst tar dette universet på alvor og forsøker å forstå det på de involverte aktørenes premisser, uten at hun mister fokus på et større samfunnsmessig og sosioøkonomisk nivå.

Artikkelen holder en analytisk tone gjennomgående, og den er også spesielt godt og tilgjengelig skrevet. Eksempelene og begrepene Aarseth bruker overbeviser, forfører og fester seg. Slikt sett er teksten også forbilledlig ut i fra et formidlingsperspektiv.

.

